

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	28 juni 2022	5 juli 2022

Onderwerp
Vaststelling openstellingsstrategie Just Transition Fund

Advies

1. Vast te stellen de openstellingstrategie voor het Just Transition Fund Groot-Rijnmond;
2. Vast te stellen de Publiekssamenvatting openstellingstrategie Just Transition Fund Groot-Rijnmond.

Besluit GS

vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Openstellingstrategie Just Transition Fund Groot Rijnmond
- Bestuurlijke afspraken JTF Rijk-regio's
- Ledenlijst Regionale Stuurgroep JTF Rijnmond

1 Toelichting voor het College

Op 23 maart 2022 is het Nederlandse Just Transition Fund (JTF) programma bij de Europese Commissie ingediend. Parallel aan het besluitvormingsproces bij de EC – dat nog loopt - is samen met de gemeente Rotterdam en betrokken regionale partners een openstelling strategie opgesteld voor de komende jaren. Dit in lijn met artikel 18 van bijgaande bestuurlijke afspraken die tussen de JTF partners zijn overeen gekomen (tijdens het bestuurlijk overleg JTF d.d. 7 maart 2022).

Tijdens uw bespreking van 15 maart 2022 is afgesproken dat we de openstelling strategie voor het zomerreces aan u zouden voorleggen. Deze treft u bijgaand ter vaststelling aan. De openstelling strategie is in de Regionale Stuurgroep JTF Rijnmond besproken op 25 mei 2022. De Stuurgroep heeft een positief advies gegeven over de openstelling strategie. De rol van de Stuurgroep wordt nader toegelicht onder ad. 4 participatie en rolneming.

De openstellingen worden georganiseerd aan de hand van de drie sporen uit het JTF transitieplan Groot-Rijnmond. Deze sporen zijn:

1. Vernieuwen en versterken van de regionale economie met nieuwe, duurzame en/of circulaire industriële ketens;
2. Versnellen van de transitie met investeringen in technologie, systemen en infrastructuur tot decarbonisatie van bestaande industriële ketens;
3. Een wendbare, weerbare beroepsbevolking,

De openstelling strategie voorziet twee momenten van openstelling, de eerste eind 2022, de tweede in 2023. In beide rondes voor twee openstellingen; de ene voor spoor 1 en 2, de andere voor spoor 3. De uitwerking van de eerste openstellingen zijn opgenomen als bijlage 1 en 2 van de openstellingstrategie. Deze dienen als kader voor de voorstellen die ingediend kunnen worden.

Het precieze moment van de eerste openstelling hangt nog af van het moment dat de Europese Commissie het JTF programma definitief goedkeurt. De verwachting is dat de eerste openstellingen in het najaar van 2022 kunnen plaatsvinden. Er is bewust gekozen de openstelling strategie door u en het college van Rotterdam nu al vast te laten stellen - dus voor de formele instemming met het JTF programma voor Nederland door de Europese Commissie. Op deze wijze kunnen we relevante partijen in de regio (potentiële aanvragers) al voor het zomerreces informeren over de inhoud van de openstellingen, zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden. Formele publicatie van de openstelling kan pas plaats vinden na goedkeuring van het Nederlandse JTF programma door de Europese Commissie (zie onder juridisch kader).

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 4 – Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Voor de openstellingen van het JTF Groot-Rijnmond worden enkel Europese JTF middelen en rijkmiddelen ingezet. Het betreft een totaalbedrag van €61,2 miljoen die beschikbaar is voor de financiering van projecten, waarvan €5 miljoen van het rijk. Er is geen sprake van provinciale cofinanciering. Er zijn dus geen financiële consequenties voor de provincie verbonden aan de inzet van middelen voor projecten die vanuit het programma zullen worden gehonoreerd.

Juridisch kader

In het besluit van 15 maart 2022 (PZH-2022-801067435 DOS-2020-0000916) zijn de kaders voor de inzet van de provincie binnen het JTF programma opgenomen.

Ter herinnering: Het rijk is juridisch eindverantwoordelijk voor het JTF programma. De juridische vertaling van de bestuurlijke afspraken zal plaats vinden door een vast te stellen uitvoeringsovereenkomst tussen de Beheers Autoriteit (ministerie van SZW) en de drie regionale Intermediaire Instanties. Het zwaartepunt van de uitvoering van het programma ligt in de JTF regio's (zie artikel 4 en 5 van bijgaande bestuurlijke afspraken). De uitvoering van het JTF transitieplan Rijnmond zal worden gemandateerd door het ministerie van SZW aan de gemeente Rotterdam, die in zijn rol als Management Autoriteit Kansen voor West door het rijk wordt aangewezen als Intermediaire Instantie (II). De Intermediaire Instanties sluiten een uitvoeringsovereenkomst met de regionaal verantwoordelijke provincies en gemeenten. Wij zullen in dit kader een overeenkomst sluiten met de Management Autoriteit Kansen voor West. Hierin worden de juridische en financiële afspraken tussen de provincie en de Intermediaire Instantie vastgelegd. Deze overeenkomst zal na de definitieve goedkeuring van het JTF programma door de Europese Commissie aan u worden voorgelegd.

De openstelling strategie is een belangrijk instrument bij de tijdige besteding van middelen (zie artikelen 16 tot en met 20 van bijgaande bestuurlijke afspraken). Artikel 18 geeft aan dat deze strategie een maand na goedkeuring van het JTF programma door de Europese Commissie moet worden opgeleverd na bespreking in de Regionale Stuurgroep en ter kennisname aan het Monitoring Comité JTF zal worden voorgelegd.

Als kader voor de selectie van projecten en toekenning van middelen zal het rijk een JTF regeling opstellen en in de Staatscourant publiceren. Er wordt al gewerkt aan de uitwerking van de regeling die gepubliceerd zal worden zodra de formele goedkeuring van de Europese Commissie aan het JTF programma is verleend.

De concrete openstellingsteksten (zoals opgenomen in de bijlagen bij de openstelling strategie) zullen onderdeel vormen van de regeling. De openstellingsteksten worden door de JTF regio's opgesteld (in ons geval de gemeente Rotterdam met de provincie Zuid-Holland) en door het rijk vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant (zie artikel 2 en 5 van bijgaande bestuurlijke afspraken).

Ten aanzien van de selectie worden landelijke criteria bepaald aan de hand waarvan aanvragen en voorstellen worden beoordeeld. Deze criteria moeten door het Monitoring Comité JTF nog worden vastgesteld (voorzien op de vergadering van dit Comité in september 2022) en zullen onderdeel uitmaken van de JTF regeling.

De gewichten die aan de verschillende criteria worden toegewezen kunnen indien gewenst per openstelling worden aangepast en ook de invulling van een criterium kan een bepaald accent krijgen. Op deze onderdelen zullen we de invulling van de openstellingen nog nader handen en voeten moeten geven in de komende periode, voordat deze definitief aan het rijk zal worden aangeboden.

2 Voorafgaande besluitvorming

In het bestuurlijk overleg tussen rijk en de JTF regio's van 13 september 2021 is besloten om de inzet van de JTF middelen voor Nederland vanuit een gezamenlijk landelijk programma vorm te geven. Op basis van regionale JTF transitieplannen krijgen de JTF regio's veel ruimte om te sturen op de inzet van de JTF middelen. Wij mogen op basis daarvan samen met de stad Rotterdam bepalen hoe de middelen worden ingezet via openstellingen voor projectaanvragers. Op 22 oktober 2021 heeft u ingestemd met het JTF transitieplan Rijnmond en heeft u dit samen met het college van Rotterdam aangeboden aan het rijk.

In de daaropvolgende periode zijn de verschillende regionale JTF transitieplannen (naast die voor Rijnmond voor Groningen, West-Noord-Brabant, Zuid-Limburg, Zeeuws-Vlaanderen en IJmond) samengebracht in een Nederlands JTF transitieplan (TJTP). Dit TJTP vormt het overkoepelende inhoudelijke kader voor de inzet van de JTF middelen in Nederland. Daarnaast is een Operationeel Programma voor de inzet van de Nederlandse JTF middelen uitgewerkt. Dit is een vrij technisch document waarin de voorgenomen inzet van middelen is gekoppeld aan interventie categorieën die gelden voor Europese Programma's en indicatoren die daarmee worden behaald. De indiening moest plaatsvinden vóór 23 maart 2022. Op 15 maart 2022 heeft u – evenals alle andere JTF partners - bepaald dat de provincie akkoord gaat met door het rijk laten indienen bij de Europese Commissie van het gezamenlijke Nederlandse Transitieplan en het Operationeel Programma voor het JTF.

3 Proces

De Europese Commissie is na de indiening van het JTF programma door het rijk gestart met het formele beoordelings- en vaststellingsproces. Te doen gebruikelijk zal dit leiden tot een behoorlijk aantal vragen en opmerkingen die verwerkt moeten worden. De eerste ronde van vragen en opmerkingen hebben we ontvangen. De planning is om de antwoorden in de maand juli 2022 bij de Europese Commissie in te dienen. Daarna zal de Europese Commissie beoordelen of deze antwoorden voldoen om tot akkoord op het JTF Programma te kunnen komen. Dit is een iteratief proces waarvan de doorlooptijd lastig valt te voorspellen. Voor JTF Groot-Rijnmond lijken we te kunnen volstaan met een nadere toelichting en onderbouwing op een aantal onderdelen van de inzet die u eerder heeft vastgesteld. De aanpassingen lijken geen gevolgen te hebben voor de inhoudelijke uitgangspunten en de voorziene inzet van de middelen. Na het akkoord van de EC kan de uitvoer van het JTF programma starten. Naar verwachting zal dit in het najaar van 2022 zijn. Dan kunnen via openstellingen voor projecten middelen worden toegekend.

4 Participatie en rolneming

Voor de uitvoering van het JTF transitieplan Rijnmond is een stuurgroep ingesteld met regionale stakeholders (conform de Europese vereisten) uit bedrijfsleven, onderwijs instellingen, milieubeweging en vakbonden. Deze stuurgroep is op 25 mei 2022 voor het eerst bijeen gekomen. In die eerste vergadering is de concept openstelling strategie met de stuurgroep besproken. Van leden van de stuurgroep wordt een ambassadeursrol verwacht om de mogelijkheden die het JTF transitieplan Rijnmond biedt bij hun achterban actief onder de aandacht te brengen. De samenstelling van de stuurgroep is als bijlage bij dit besluit opgenomen.

5 Communicatiestrategie

Na vaststelling van de openstelling strategie door de colleges van GS en de gemeente Rotterdam zal een nieuwsbericht worden opgesteld en uitgebracht om de strategie onder de aandacht te brengen bij partijen die een aanvraag zouden willen doen. Ook zal gebruik gemaakt worden van de nieuwe website voor het JTF Groot-Rijnmond programma om informatie te verschaffen. De leden van de Regionale Stuurgroep zullen hun achterban eveneens actief informeren over de mogelijkheden. In september 2022 zal een informatiebijeenkomst voor potentiële aanvragers worden georganiseerd.